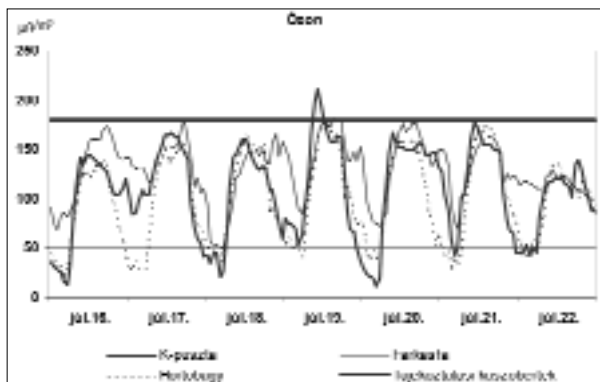
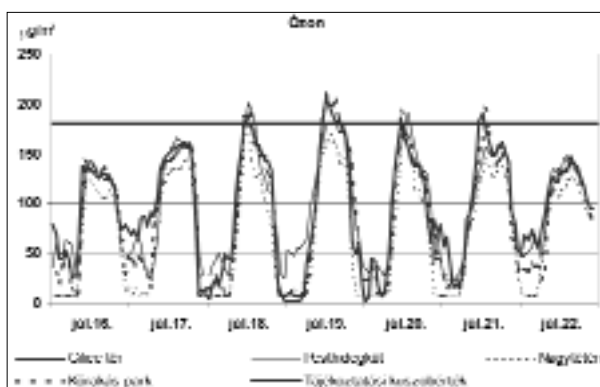


kasfa), mind pedig a budapesti állomásokon (Gilice tér, Pesthidegkút, Nagytétény, Kőrakás park) meghaladta. Tájékoztatói küszöbérték túllépést július 19-én K-pusztán, valamint a fővárosi állomások esetében Nagytétény kivételével minden állomáson regisztráltunk. A budapesti



3. ábra: Troposzférikus ózon napi menete a háttérszennyezettség-mérő állomásokon a vizsgált időszakban (2007. július 16-22).



4. ábra: Troposzférikus ózon napi menete a fővárosi mérőpontokon a vizsgált időszakban (2007. július 16-22).

állomásokon 18-án, 20-án és 21-én is mértünk tájékoztatói határérték feletti ózon koncentrációt.

Hasonlóan a PM<sub>10</sub> epizódhoz, ebben a helyzetben sem az emisszió hirtelen növekedése okozta az ózon koncentráció megemelkedését, hanem az aktuális meteorológiai helyzet. 2007 júliusának közepén az egész ország területén derült, száraz, napos volt az idő. A napi maximum hőmérsékletek 35 °C fok felett voltak és a napi átlag hőmérsékletek 4–5 °C-kal meghaladták a sokéves átlagot. Mivel az ózon fotokémiai reakciók során keletkezik, a napos száraz meleg idő kedvező feltételeket biztosít az ózon képződéséhez vezető kémiai reakciók lejátszódásához. Ilyen időjárási viszonyok kialakulása július - augusztus hónapokban jellemző, ezért is figyelhető meg az ózon epizódok kialakulása ezekben a nyári hónapokban.

Mivel a légszennyezettségi epizódhelyzetek kialakulásában a meteorológia szerepe meghatározó, ezért le kell írni azokat az időjárási helyzeteket, amelyek magas légszennyezettség kialakulásához vezetnek. Ezt a feladatot a meteorológiai szolgálatoknak kell felvállalniuk. E mellett ki kell fejleszteni olyan levegőtisztaság-előrejelző rendszereket, melyek segítségével az epizódhelyzetek előrejelezhetővé válnak. Az OMSZ-nál elindult egy olyan fejlesztő munka, melynek eredménye egy levegőtisztaság-előrejelző rendszer lesz. A modell-rendszer segítségével először Budapestre, majd az ország egész területére 2 napos előrejelzés fog készülni a következő szennyezőanyagokra vonatkozóan: SO<sub>2</sub>, NO<sub>2</sub>, O<sub>3</sub> és PM<sub>10</sub>. A Budapestre vonatkozó előrejelzés, amely naponta fog frissülni, 2010 júliusától már az Országos Meteorológiai Szolgálat web oldalán ([www.met.hu](http://www.met.hu)) is látható lesz.

Ferenczi Zita

## KISLEXIKON

[Cikkeinkben csillag jelzi azokat a kifejezéseket, amelyeket a kislexikonban szerepelnek]

### térinformatika

(Bihari Z.,: *COST 719 – Térinformatikai rendszerek használatára...*)

Térbeli, azaz helyhez kötött információk kezelésével foglalkozó tudomány. Alkalmazza mind a földmérés, a térképészet, a matematikai statisztika, a közgazdaságtan és az informatika eredményeit.

**GIS** (Geographical Information System, magyarul: Földrajzi Információs Rendszer),

(Bihari Z.,: *COST 719 – Térinformatikai rendszerek használatára...*)

Egy olyan számítógépes rendszer, melyet egy földrajzi helyhez kapcsolódó adatok gyűjtésére, tárolására, kezelésére, elemzésére, a levezetett információk megjelenítésére, a földrajzi jelenségek megfigyelésére, modellezésére dolgoztak ki.

### inverz távolság

(Bihari Z.,: *COST 719 - Térinformatikai rendszerek használatára...*)

Olyan módszer a Földrajzi Információs Rendszer (GIS) által megjelenített információ súlyozására, amikor a súlyozási tényező a távolság reciprokával arányos

### kriging

(Bihari Z.,: *COST 719 – Térinformatikai rendszerek használatára...*)

Módszer két földrajzi pont között egy adott érték meghatározására oly módon, hogy az interpolációban az adott mennyiség statisztikai tulajdonságait (pl. átlag, szórás) is figyelembe vesszük.

Összeállította: Gyuró György